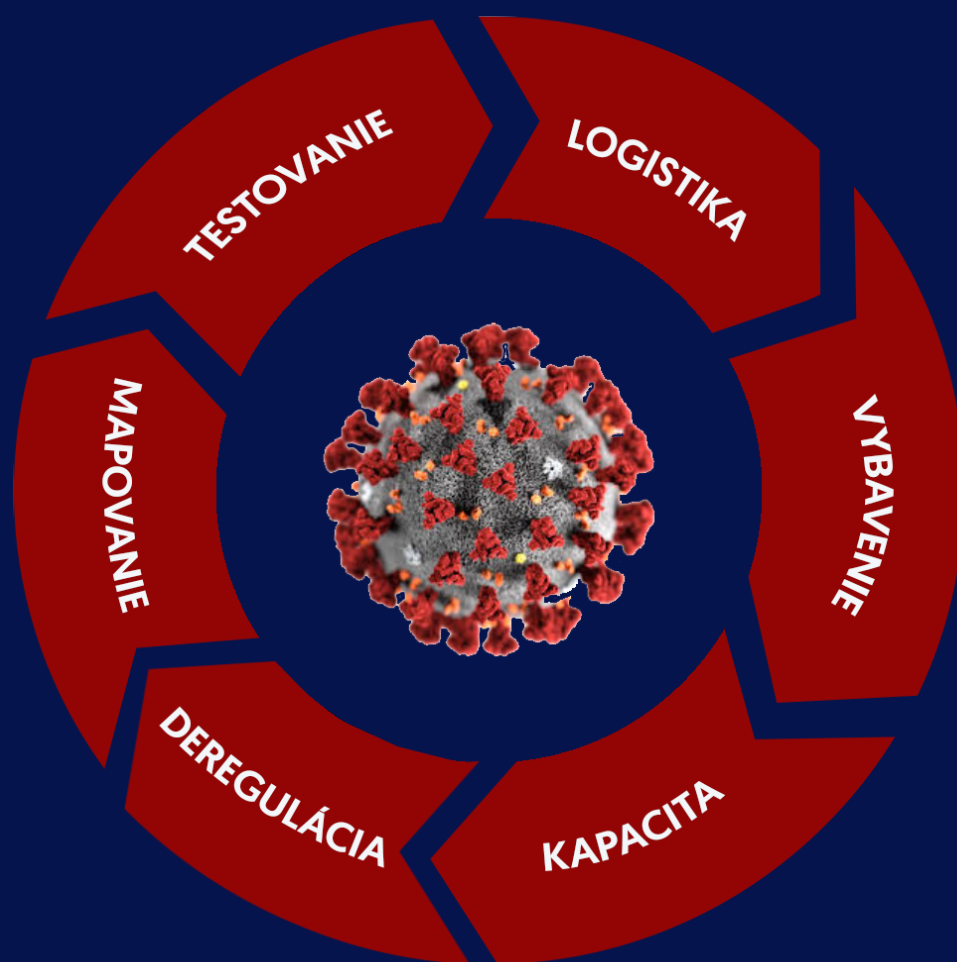

AKO ZNÍŽIŤ EKONOMICKÉ DOPADY KORONAVÍRUSU ODPORÚČANIA INESS

Nasledujúce dni rozhodnú o tom, či epidémia koronavírusu bude len krátkodobým ekonomickým spomalením, alebo spustí rozsiahlu krízu, prekonávajúcu aj rok 2008. Európska únia nemá mechanizmy, ktoré by vedeli v nevyhnutne krátkej dobe zareagovať. Aj podľa Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO), ktorá vyhlásila stav pandémie, si každý štát si musí spraviť svoju vlastnú domácu úlohu.

PRE MINIMALIZOVANIE ŠKÔD JE NEVYHNUTNÉ:

>> 1 TESTOVANIE

Testovať v maximálnom možnom rozsahu všetky podozrivé/rizikové osoby, optimálne vykonávať aj náhodné testy zamerané na odhalenie skrytých zhlukov nákazy. Aktívne dohľadávanie a karanténa osôb, ktorí prišli do styku s nakazenými, štruktúrované rozhovory s nakazenými. Anonymizované zverejňovanie času a miest zdržiavania nakazených, aby občania mohli sami zistiť svoje riziko nakazenia prihlásiť sa na testovanie. Odstrániť regulácie testovania a okamžite umožniť testovanie súkromným laboratóriám. Bezodkladne zvýšiť počet vykonaných testov na desaťnásobok. Zabezpečiť dostatočné kapacity úradníkov na sledovanie kontaktov nakazených. Naším cieľom by mal byť kórejský scenár. V slovenskej realite to znamená v krátkej dobe vykonať minimálne 20 000 testov.

V tomto momente nie je rozumné šetriť peniaze ani iné zdroje, keďže ide o kľúčový bod ako možno predísť neskorším obrovským zdravotným a ekonomickým nákladom. Euro minúté na zvýšenie kapacity testovania a identifikácie nakazených môže ušetriť mnohonásobne vyššie náklady neskôr pri liečbe. Cena 20 000 testov je okolo pol milióna až dvoch miliónov eur, čo je v porovnaní s hroziacimi nákladmi zanedbateľná suma.

>> 2 LOGISTIKA

Posilniť logistiku. Telefónne linky musia byť výrazne personálne posilnené, odbery vzoriek vykonávané mobilným spôsobom, na transport potenciálne infikovaných osôb musí byť vyčlenený dostatok vozidiel (v rádoch desiatok), geograficky vhodne rozdelených, aby sa sanitky nestali distribútorom infekcie najviac ohrozeným skupinám obyvateľstva.

>> 3 VYBAVENIE

Vybaviť zdravotníkov materiálom a prístrojmi – nakupovať aj bez verejného obstarávania. Ide o čas. Práve nakazenie a výpadok veľkej časti zdravotných pracovníkov sú zdokumentovanou hrozbou pre zdravotnícku infraštruktúru v prípade rozšírenia vírusu.

>> 4 KAPACITA

Výrazne zvýšiť počet ventilovaných lôžok a pripraviť sa na prípadnú potrebu zvýšenia kapacity intenzívnej zdravotnej starostlivosti prípravou krízových plánov, provizórnych kapacít a vzdelávaním zdravotníckych pracovníkov.

>> 5 DEREGULÁCIA

Dočasne pozastaviť s okamžitou platnosťou všetky regulácie (prípadne amnestovať porušenia), ktoré komplikujú zatváranie prevádzok, či uvoľňovanie zamestnancov.

>> 6 MAPOVANIE

Na úrovni obcí a VÚC zmapovať zraniteľnú populáciu (osamelí dôchodcovia, vylúčené spoločenstvá) a pripraviť plán na komunikáciu dôležitých informácií a prípadné bezpečné zásobovanie v prípade rozšírenia epidémie.